

rigelig Affætning i sin Nærhed. Han vil foruden at affætte disse almindelige Produkter ogsaa kunne producere og affætte Ting, som ikke kunne taale lang Transport, f. Ex. Haveprodukter. Utsaa, Industriens Udvikling har efter min Mening overordentlig stor Betydning for Landet, baade i økonomisk Retning og for Udviklingen af Landets Civilisation, og derfor er det, at jeg med Sympathi og Glæde kan hilse de Forslag, som ere komne frem fra den høitærede Finansminister, til at gjøre, hvad der kan gøres, gennem Toldblovgivningen for at lette Industriens Fremme, særlig ved at have Tolden paa Raastoffer og ved Siden deraf ikke at borttage den ringe Betsyttelse, kan jeg vistnok sige, som efter ældre Bestemmelser tilflyder den indenlandske Industri, hvilken Betsyttelse man naturligtvis skal være i højeste Grad vassom med at bevære, og som der, som det synes, kun i enkelte Punkter er gjort et lille Angreb paa. Idet jeg nu gaar over til i al Korthed at tale om disse Positioner: Raastoffer og Nødvendighedsartikler, er det lidt vanskeligt at holde dem ude fra hinanden. Flere af disse Artikler have Betydning for Industrien og tillige Betydning for Forbruget; det gælder saaledes, for at nævne et Exempel, om Kul. Der mæxer man, det har sin store Betydning særlig for Fattigfolk, at Kullene blive fri for Told, men det har vistnok fortrinnsvis Betydning for Industrien. Smidlertid er jeg med Hensyn til Kul i nogen Tvivl om, at Forslaget er tilstrækkelig begrundet, og jeg skulde ikke særlig beklage, om der vilde være Betænkelse hos Landstinget ved at tage imod det. Jeg kan som Exempel nævne med Hensyn til Fabriker, at jeg allerede for længere Tid siden, længe før dette Forslag kom frem, da jeg selv havde under Overveelse, hvad Betydning Kullens Ophævelse kunde have for Industrien, henvendte mig til en stor, jeg kan næsten sige en af de største Fabrikanten i Kjøbenhavn og spurgte, hvilken Betydning Kullens Ophævelse vilde have. Jeg spurgte særlig, om det vilde have nogen Betydning med Hensyn til Varens Pris, om den kunde blive billigere, eller om det kunde have Betydning med Hensyn til Arbejdslønnen, at den kunde blive højere. Svaret, som var meget redebont, gik ud paa at oplyse om, hvad Omsetningen var, og hvad Arbejdslønnen og Kullens pris var, og han endte med at sige: De vil heraf se, at efter disse Oplysninger er det umuligt, at Kullens Ophævelse kan have nogen Betydning enten med Hensyn til Nedfættelse af Varens Pris eller med Hensyn til Forhøjelse af Arbejdslønnen. Hvad Kullens Betydning for Fattigfolk angaar — Tolden er jo 14 Ore pr. Tønde — da skulde det glæde mig høilig, om Fattigfolk kunde faae Kullene 14 Ore billigere; men Forholdene ere nu saaledes, at de sjælden kunne, idetmindste her i Kjøbenhavn, kjøbe Kul i Tønderis; de kjøbe i smaa Partier, og derved er det utænkeligt, at disse 14

Ore kunne komme dem til Gode. Jeg har fornylig hørt et Exempel af en af mine Venner, som vilde hjælpe en fattig Onke. Han gik ud til hende og spurgte, hvorledes hun havde det med Kullene. Hun sagde ham da, at hun kjøbte dem fraas overfor hos Søkeren eller hvem det nu er, der sælger Kul. Om Prisen fik han den Oplysning, at Kullene kom til at koste hende 10 Kr. pr. Tønde. Jeg betvivler, at de 14 Ore vilde kunde hjælpe hende stort. Det vilde naturligtvis være langt heldigere, hvis man paa anden Maade end gennem Kullens kunde hjælpe Fattigfolk til at faae billige Kul. Jeg taler, som sagt, i Diebiøttet ikke imod Kullens, men jeg har kun til ladt mig at fremhæve de Betæneligheder, jeg synes, der kunde være ved at opgive en saa stor Indtagt, idet jeg finder det noget tvivlsomt, om det vil gjøre den tilsigtede Nytte. Hvad angaar Tolden paa Salt, da er det jo allerede fremhævet af den ærede sidste Taler, at det er tvivlsomt, om den vil komme Fattigmand eller den Ubedragede til gode. Jeg maa dog tilstaa, at jeg med Hensyn til Salt nærer en lidt anden Opfatning end han, ikke fordi jeg tror, at den enkelte Emule Bordsalt, eller hvad det nu kan være, at man bruger til at salte med, har stor Betydning, men Saltet spiller jo tillige en Rolle i saa mangfoldige Industriegrene og i saa mangfoldige Produktionsforretninger, at det vistnok har sin store Betydning, om Saltet kunde blive toldfrit. I den Henseende vil jeg eksempelvis nævne Saltning af Fisk. Vi vide selv, hvad Betydning det spiller, at Finansministeren har været nødsaget til af og til at forelægge os Lovforslag angaaende Frihed for Told paa Salt til enkelte Industriegrene. Vi have haft et Forslag om Frihed for Told paa Salt til Soda, og jeg synes ogsaa, at vi have haft et om Frihed for Told paa Salt til en anden Vare. Jeg veed i alt Fald, at der er Frihed for Told paa Salt til Agerbruget. Hvad angaar Sukkerafgiften, som blev berørt af en æret Taler, da er det jo en Selvsølge, at efter den Opfatning, jeg har, vil jeg ikke gaa med i den Retning, han antydede. Jeg tror ikke, at der er nogenjomhelst Grund til at gjøre det, og jeg tror heller ikke, at den ubemidlede Mand vil faae nogen stor Fornøjelse af denne Nedfættelse. Jeg tror i det Hele — det har jeg ganske vist ikke undersøgt, men jeg har hørt det fra flere Sider — at vi hertilands bruge, jeg tror næsten mere Sukker end noget andet Sted, eller at der ialtsald kun er saa Lande, kan man vist sige nøjagtigere, der bruge mere Sukker, end vi bruge. Naar det er Tilfældet, trænges der ikke til yderligere Opmuntring til at bruge Sukker. Mig forekommer det, at vi ere komne til at bruge Sukker i en saadan Grad, at det for mig næsten er ubehageligt. Jeg kan snart ikke gaa ind til en Bager og faae et Stykke Brød, uden at det er helt indfukret, naagtet jeg helst vilde